

Ustanovljenje Pashe

Noć Izlaska u Izl 11-13

Proslava Pashe

- Isus (Lk 22,15): “svom sam dušom čeznuo”
- Početak biblijske mudrosti (Izl 12,26s)
 - Mojsijev govor starješinama (12,21-27a)
- Kad vas djeca pitaju, recite (usp. 13,14)
- Ovo je pashalna žrtva (Izl 12,27)
- יהוה je poštedio (pashalni glagol *נְסָח* *pasah* - “popustiti, posrnuti”)
- KS: prolazio mimo
- kuće sinova Izraelovih u Egiptu kad je udario na Egipat a naše je kuće izbavio

Isprepleten kontekst

- Božja najava: Još jedna nevolja (Izl 11,1)
 - 10. egipatsko zlo
- Mojsije pred Faraonom
 - Osjećaj (11,8)
- bijes
 - Sadržaj najave
- יהוה će proći u ponoć (4)
- Provorodenici umiru (5)
- Izrael pošteđen (7)
- Dvorjani će reći Mojsiju: Idi, ti i narod! (8)

Naklonost Egipćana

- Egipat naklonjen Izraelcima (11,3; 12,36)
- Mojsije velik u Egiptu (11,3)
- Susjedi daju dragocjenosti (11,2; 12,35)
- *Spasili* Egipat (12,36)
 - יהוָה spasio kuće sinova Izraelovih u Egiptu (12,27)

Propis o pashalnom janjetu

- Kome יהוה govori (12,1)
- Mojsiju i Aronu
 - Propis
- 1. mjesec (v2), 10. dan (v3)
- Janje ili kozle (5)
- 14. dan (6), spomen, uredba zauvijek (14.24),
- Pashalno janje se kolje
- Krv (7), znak (13)
 - Dovratci i nadvratnik pomazani (7)

Pasha Gospodnja

- blagovanje (8)
 - Noću
 - Pečeno, s beskvasnim kruhom i gorkim zeljem
 - Ne kuhan (9), ne ujutro (10)
 - Opasani, s obućom i štapom, žurno (11)
- Pasha za יהוָה, pripada mu (11)
- Gospodin će proći (11 usp. 11,4)
 - Sud na prvorodenima u Egiptu (12 usp. 11,5)
 - + na Egipatskim bogovima (12)
 - “proći će vas” (KS): *popustiti* (13)

Beskvasni kruhovi

- Lk 22,1: blagdan beskvasnih kruhova zvan Pasha
- 7 dana (Izl 14,15)
 - Bez kvasca od 1. dana (15; 19s)
 - 1. i 7. dana sveti zbor (16)
 - Od 14. do 21. 1. (18)
- Utemeljenje u 12,34
 - Uzeli tijesto prije nego se uskvasalo (34)
 - Beskvasne pogače na putu (39)

Mojsije starješinama (12,21-27a)

- Reakcija naroda (Izl 12,27b.28)
 - Klanjanje (27)
 - Izvršuju što je יהוה Mojsiju i Aronu (usp. 12,1) zapovijedio (28)
- Žrtvujte Pashu (Izl 12,21)
- Krvlju pomažite oba dovratnika i nadvratnike (22)
- Ostanite u kući
- יהוה će proći Egiptom (23)
- Gdje je krv tu će “mimoći” (KS)
 - Pashalni glagol: popustiti
- Obred i u obećanoj zemlji (25)

Pashalni događaj

- **O ponoći (Izl 12,29)**
- **Ubijeni prvorodenci (→ pripadaju Bogu Izl 13)**
 - Na tronu, u tamnici, kod stoke (usp. 11,5)
- **Žalopojka (30 usp. 11,6)**
- **Faraon poziva Mojsija i Arona (31):**
 - Ne samo dvorjani (usp. 11,8)
- **Idite!, Služite Jahvi!**
 - Kao što ste rekli (usp. 5,3 ← 3,18)
- **Uzmite i stoku (32)**
- **Blagoslovite me (32)**
 - Egipat ih tjera (33)

Izlazak

- **Poslije ponoći, u pashalnoj noći (noć bdjenja Izl 12,42)**
- **Sinovi Izraelovi kreću (Izl 12,37)**
 - usp. **Toga dana izveo sam iz Egipta (17)**
 - **Sve vojske Jahvine izišle iz Egipta (41)**
 - **Toga dana יהוה je izveo (51)**
- **Koliko?**
 - **600 tisuća junaka**
 - + djeca (KS: +žene)
- **Tko? (38)**
 - + mnogo drugoga svijeta
 - + stoka
- **Kada? (40s)**
 - **Nakon 430 god. ropstva**

Proslave Pashe

- Obnovljene ploče: žrtva na blagdan Pashe (Izl 34,25)
- Pasha uz Sinaj (Br 9,5)
- Bogoslužni propisi: Pasha i beskvasni kruhovi (Br 28,16)
- Prisjećanje na Izlazak (retrospektiva u Br 33)
- Obdržavaj Pashu, noć Izlaska (Pnz 16,1)
 - u Jeruzalemu (16,6)
- Prva pasha u obećanoj zemlji (Jš 5,10)
- Pasha kralja Ezekije (2 Ljet 30,15) u 2. mjesecu
- Pasha kralja Jošije (2 Kr 23,22), jedinstvena
- Pasha povratnika (Ezr 6,19)
- Ezekielovi propisi: Pasha i beskvasni kruhovi (Ez 45,2,1)